

Energetický regulační úřad
dislokované pracoviště Praha
Partyzánská 7
170 00 Praha 7

Připomínky společnosti Pražská energetika, a.s., k návrhu „Zásady cenové regulace pro regulační období 2021-2025 pro odvětví elektroenergetiky, plynárenství, pro činnosti operátora trhu v elektroenergetice a plynárenství a pro povinně vykupující

Část 10.1.2. Cena za činnost povinně vykupujícího.,

Připomínka:

Povinně vykupující společnost Pražská energetika, a.s., nesouhlasí s kalkulací vícenákladů na odchylky se zahrnutím predikcí ztrát d-1, které by měl podle navrhovaného sloupce „f“ výkazu 12-B4 [„Diagram plánu ztrát v sítích držitele licence ze dne d-1“] zajišťovat třetí subjekt. Tímto subjektem je provozovatel příslušné distribuční soustavy (PDS), v našem případě společnost PREdistribuce, a.s.

Návrh:

Na základě průměrných výsledků povinně vykupujícího obchodníka z minulých let stanovit individuální pevnou přiznanou cenu vícenákladů na odchylky povinného výkupu vztažených k jednotce vykoupeného množství elektřiny.

Výhody:

- systém je jednoduchý, přehledný a odhadnutelný,
- obchodník má motivaci ke zpřesnění a vynakládání dodatečných nákladů i na denní predikci povinného výkupu,
- obchodník usiluje o nižší odchylky povinného výkupu, které se současně projeví v celém systému.

Nevýhody:

- při výrazných změnách zúčtovacích cen odchylek, které mohou nastat například díky aktivaci podpůrných služeb na evropské regionální úrovni, by bylo nezbytné určit jiné pevné ceny vícenákladů na odchylky povinného výkupu.

Odůvodnění:

- V dnešní době je povinně vykupující obchodník současně také subjektem zúčtování za distributora a dodavatelem elektřiny na krytí ztrát. V našem případě proto víme, že se roční objem ztrát vykazovaný držitelem licence na distribuci liší od ročního objemu ztrát, které používá OTE k vyhodnocování TDD a k vyhodnocování odchylek. Výrazně se také liší jejich hodinový průběh. Není tedy jasné, do jakého diagramu a ročního objemu ztrát se má predikce diagramu ztrát d-1 „strefovat“ – do toho diagramu, který vykazuje distributor ve výkazu 12-B4 s objemem dle výkazu 12-B1, nebo do diagramu dle OTE pro vyhodnocení TDD, které OTE započítává příslušnému subjektu zúčtování do vyhodnocování odchylek na velkoobchodním trhu a který PDS pro svou činnost nepotřebuje. Pokud se predikce ztrát d-1 PDS zaměří na hodnoty OTE, a.s., tak budou trvale v rozporu s ročními hodnotami dle regulačního výkazu 12-B1. Bude-li však PDS ve svých predikcích ztrát d-1 vycházet z očekávaného ročního objemu pro výkaz 12-B1, budou ztráty trvale predikovány s vysokými odchylkami. To je zcela zřejmě nepříznivé pro výpočet vícenákladů na

odchylky povinně vykupujícího obchodníka. Bez ohledu na výpočet to ale skutečné náklady povinně vykupujícího na odchylky nijak neovlivňuje.

- Vytvoření predikce d-1 je složitý proces, který bere v úvahu např. roční, týdenní a další sezónnosti, vlivy počasí na spotřebu, vývoj struktury portfolia, společenských událostí atd. Významným pomocníkem jsou softwarové nástroje, jejichž parametry je nezbytné průběžně aktualizovat na základě úspěšnosti či chybovosti predikce. Jelikož v současnosti distributor tyto údaje neposkytuje, vycházíme z toho, že by musel iniciálně vynaložit nemalé náklady (v řádech mil. Kč) na kvalitní predikci diagramu ztrát d-1. Tyto náklady by byly vynaloženy pouze pro potřebu výpočtu ceny za činnost povinně vykupujícího obchodníka a bez ohledu na jejich výši vůbec nezaručují kvalitní predikci d-1 diagramu ztrát. Distributorovi totiž bude vždy chybět jeden ze zásadních parametrů pro dobrou predikci – nebude mít zpětnou vazbu. Zpětnou vazbu získá, když bude denně porovnávat predikci se skutečností a podle výsledků aktualizovat parametry predikce. Jak ale bylo uvedeno, nevíme, co je vlastně skutečností – zda hodnoty ztrát od OTE pro vyhodnocování TDD, nebo hodnoty z výkazu 12-B1 a tak je přesnost predikce neřešitelná a celá predikce d-1 nedává smysl. PDS by tak měl pravidelně denně po 7 dní v týdnu zpracovávat něco, co je pro něho naprosto matoucí, co ke své činnosti vůbec nepotřebuje a k čemuž má nulovou motivaci.
- Příslušný PDS nám nikdy žádné predikce ztrát d-1 nepředával a oprávněně se domníváme, že je ani neprovádí. Pokud je snad přesto formálně zajišťuje, my je od něho nepřebíráme a tak je nepoužíváme a nijak se jimi neřídíme. Vazba výpočtu vícenákladů na odchylky na predikci ztrát d-1 od PDS se proto zdá logická v obecné rovině návrhu výpočtu vícenákladů na odchylky, v praxi je však zcela zavádějící. Nesouhlasíme s tím, aby jednou ze součástí kalkulace naší regulované ceny byl něčí odhad něčeho, co ani jeden nepotřebujeme, co neznáme, s čím nepracujeme a co s povinným výkupem vůbec nesouvisí.
- Ani naše společnost predikce ztrát d-1 neprovádí, přestože je dodavatelem elektřiny na krytí ztrát v sítích společnosti PREdistribuce, a.s.. Na velkoobchodním trhu tyto predikce nepotřebujeme, neboť je pro nás výhodnější a levnější provádět přesnější predikce d-1 celého portfolia, než predikovat jednotlivé segmenty spotřeby a s jejich agregací počítat všechny chyby predikce každého segmentu. S ohledem na složitost a komplexnost problematiky predikcí lze oprávněně předpokládat, že zavedení nové predikce diagramu ztrát d-1 v informačních systémech povinně vykupujícího s ročními náklady v řádu mil. Kč by zbytečně navýšilo cenu povinně vykupujícího (mimořádně, zavedení téže predikce v systémech PDS by bylo ještě dražší a s ještě nespolehlivější přesností). Současně existuje stejný rozpor, jaký je uveden v předchozích odstavcích – roční ztráty OTE a jejich hodinový diagram se liší od vykázaných ztrát PDS a správná predikce ztrát d-1 tedy neexistuje. Z návrhu však vyplývá, že čím bude nepřesnější predikce ztrát d-1 a z ní vyplývající vysoké vícenáklady na odchylku ztrát, tím vyjdou vyšší vícenáklady na odchylky povinně vykupujícího!
- V části 9.3.5. [„Stanovení vícenákladů ztrát (odchylky a dynamické reziduum) a nákladů obchodu na burze“] se vychází z předpokladu, že pro území PREdistribuce, a.s. nevytváří predikce ztrát d-1 ani PDS, ani dodavatel. Přesto se v části 10.1.2. pro výpočet vícenákladů na odchylky povinně vykupujícího náhle predikce ztrát d-1 objevuje, aniž by se to jakkoliv projevilo na výpočtu nákladů na odchylky při stanovení vícenákladů ztrát. A znovu opakujeme: čím bude nepřesnější predikce ztrát d-1 a z ní vyplývající vysoké

vícenáklady na odchylku ztratí, tím vyjdou vyšší vícenáklady na odchylky povinně vykupujícího.

- Návrh vůbec nepočítá s tím, že obchodníci také upravují svou obchodní pozici na vnitrodenním trhu. Dělají to z velké části pod vlivem obtížně predikovatelných obnovitelných zdrojů, včetně povinného výkupu. Vnitrodenní nákupy a prodeje provádějí obchodníci s cílem vyrovnat svou pozici a snížit své odchylky, čímž automaticky ovlivňují výši systémové odchylky. Vše dělají na vlastní náklady a s rizikem, že odchylky neuřídí a za odchylky zaplatí více, než kdyby nedělali nic. Ceny na vnitrodenní trhu jsou totiž vyšší než ceny spotové a více se blíží cenám odchylky. Pokud však povinně vykupující přijde o možnost profitovat z rizikové úpravy pozice na vnitrodenním trhu, velký díl motivace pro obchodování na vnitrodenním trhu ztratí. To se projeví ve větší systémové odchylce a vyšších nákladech na řízení soustavy, s nepříznivým dopadem na všechny zákazníky i na cenu povinně vykupujícího.

Pražská energetika, a.s.
Na Hroudě 1492/4
100 05 Praha 10
IČ: 60193913